

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Allmänna byrån, rättsserviceenheten, Rk1a

Beslutande

Minister

Nina Fellman

Föredragande

Jurist

Camilla Hägglund

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 164

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1919 av den 26 oktober 2016 om rättshjälp för misstänkta och tilltalade i straffrättsliga förfaranden och eftersökta personer i förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder.

ÅLR 2016/8504

Beslöts anteckna notifieringen för kännedom.

Nr 165

Mariehamns stads räddningsverks anhållan om förhandsbesked för vattendykarutbildning.

ÅLR 2016/8092

733 Rk1a

Beslöts lämna förhandsbesked enligt **bilaga 1**.

Nr 166

Klagomål gällande polismyndighetens förfarande.

ÅLR 2016/4148

734 Rk1a

Beslöts enligt **bilaga 2**.

Dokumentnamn	Nr	Sidnr
BESLUT	733 Rk1a	1(1)

Datum	Dnr
23.11.2016	ÅLR 2016/8092

Mariehamns stads räddningsverk
 Elverksgatan 8
 22100 MARIEHAMN

Hänvisning
 Er anhållan

Kontaktperson
 Camilla Hägglund

Ärende
**ANHÅLLAN OM FÖRHANDBESKED
 FÖR VATTENDYKARUTBILDNING**

ANSÖKAN

Landskapsregeringen har den 25.10.2016 mottagit Er anhållan om förhandsbesked för kostnader för vattendykartutbildning. Räddningsverket avser att sända två personer på kurs under åren 2017 – 2018.

Vattendykartutbildningen är två månader lång och kostar ca. 10 000 euro. Till detta kommer lönekostnader om ca. 6.000 euro inkl. sociala avgifter. Räddningsverket anhåller om förhandsbesked för kostnader för utbildning av två vattendykare om 32.000 euro år 2017 eller uppdelat på åren 2017 och 2018.

BESLUT

Landskapsregeringen lämnar förhandsbesked för räddningsverkets kostnader för utbildning av två vattendykare utgående från avtalet av de 4.9.2001. Kostnaden bör delas upp på två år. Således beviljas förhandsbesked på 16.000 euro år 2017 och 16.000 euro år 2018.

GRUND FÖR BESLUT

I enlighet med överenskommelse av den 4 september 2001 mellan landskapsregeringen och Mariehamns stads räddningsverk skall landskapsregeringen bekosta kursavgift, lönekostnad och kostnader för grundläggande lämplighetsprov för 1 – 2 brandmän per år. Avtalet gäller för 16 utbildningar, därefter ska en ny överenskommelse göras. Sedan starten har 14 personer genomgått vattendykartutbildning. Av dessa finns totalt 9 stycken kvar som tjänstgör vid räddningsverket. Det föreligger alltså ett stort behov av att utbilda fler vattendykare. Vattendykarna serverar hela

landskapet, det vill säga ingen annan brandkår på Åland har utbildade räddningsdykare.

Minister

Nina Fellman

Jurist

Camilla Hägglund

BILAGA

Besvärsanvisning

Dokumentnamn	Nr	Sidnr
BESLUT	734 Rk1a	4 (2)
Datum	Dnr	
23.11.2016	ÅLR 2016/4148	

Hänvisning
 Er ansökan

Kontaktperson
 Camilla Hägglund

Ärende
**KLAGOMÅL GÄLLANDE UPPGIFTER KRING
 ORGANISERAD TRAFIKÖVERVAKNING PÅ
 IDROTTSGATAN I MARIEHAMN**

Sökanden har den 15 mars 2016 begärt att justitiekanslerämbetet ska utreda om Ålands polismyndighet kan vägra ge ut av honom begärda uppgifter om trafikövervakning samt om polismyndigheten har iakttagit gällande lag och förordning vid sitt beslut när det gäller att hänvisa till gällande lagrum vid beslutsfattandet.

Justitiekanslern har den 30.5.2016 har med stöd av 4 § 5 mom. i lagen om justitiekanslern i statsrådet överfört ärendet att behandlas av Ålands landskapsregering. Landskapsregeringen ska senast 1.12.2016 underrätta justitiekanslern om beslut som fattats i ärendet eller om andra åtgärder företagits.

Landskapsregeringen har den 13.6.2016 inbegärt Ålands polismyndighets utlåtande över sökandens klagomål.

Ålands polismyndighet har den 26.8.2016 lämnat sitt utlåtande i saken.

KLAGOMÅLET

Sökanden anför att han, i syfte att erhålla information om hur polisen arbetar med att lugna ner trafiken längs Idrottsgatan i Mariehamn, vid ett flertal tillfällen varit i kontakt med Ålands polismyndighet för att erhålla uppgifter kring organiserade hastighetskontroller längs den aktuella vägsträckan. Gatan är vältrafikerad och vid den bor flera barnfamiljer. Vid en trafikmätning som gjordes år 2015 visades att många kör med överhastighet på gatan varje dag.

Sökanden har begärt att få datum, tidpunkt och utfall kring de tre senast verkställda organiserade trafikövervakningarna på Idrottsgatan räknat bakåt från den 16 januari 2016. Polismyndigheten har inte gett ut dessa med hänvisning till polistaktiska uppgifter. I sitt beslut anför polismyndigheten inga hänvisningar till aktuella lagrum.

Sökanden ber således justitiekanslerämbetet utreda om Ålands polismyndighet kan vägra ge ut ovan begärda uppgifter samt om polismyndigheten iakttagit gällande lag och förordning vid sitt beslut när det gäller att hänvisa till gällande lagrum vid beslutsfattandet.

ÅLANDS POLISMYNDIGHETS UTLÅTANDE

Ålands polismyndighet har den 26.8.2016 lämnat sitt utlåtande till landskapsregeringen.

Polismyndigheten anför att uppgifter om ingripande i anknytning till hastighetsövervakning registreras i polisens alarmsystem. Alarmsystemet innehåller uppgifter om polisens alla ingripanden och i alarmsystemet registreras bl.a. uppgifter om polisens beredskap och utrustning, kommunikationsmedel, anrop, personuppgifter om anmälare och målpersoner, adress- och fordonsuppgifter samt uppgifter i anknytning till händelsen. Dessa uppgifter är sekretessbelagda då de innehåller information om både polistaktiska metoder men också känsliga uppgifter som hänför sig till personer. Registret och anteckningarna i registret är således inte offentliga då de kan anses lyda under landskapslagen om allmänna handlingars offentlighet 2 kap. 9 d.

Polismyndigheten anför vidare att en enskild person har rätt att ta del av offentliga handlingar. Det råder också partsoffentlighet vilket innebär att en person har rätt att ta del av sekretessbelagda uppgifter som rör denne själv. Sökanden anses inte vara part i ärendet som rör trafikövervakning på Idrottsgatan.

Polisen kan ge ut allmän statistik gällande till exempel trafikövervakning. Polisens system är föråldrat och rapporter och statistik kan fås ut endast genom manuell sökning vilket orsakar extra arbete. Polisen informerar om trafikövervakning bland annat genom pressmeddelanden som skickas ut efter varje arbetspass.

Polisen har intensifierat trafikövervakningen på Idrottsgatan mellan 14.9-27.9.2015 och har rapporterat resultatet till staden. Sökanden har fått ta del av dessa uppgifter den 10.11.2015 per e-post. Sökanden har den

17.2.2016 begärt att få ta del av de tre senaste hastighetskontrollerna på Idrottsgatan med dagar och tider samt vilket resultat dessa kontroller gav. Polismyndigheten har den 25.2.2016 svarat att man i januari – februari genomfört två trafikkontroller på Idrottsgatan som resulterat i ett straffanspråk. Sökanden har upprepat sin fråga i en begäran till polismyndighetens registratur den 3.3.2016. Sökanden har i begäran hävdade att uppgifterna är offentliga och att var och en har rätt att ta del av uppgifterna. Polismyndigheten har bemött sökanden med samma svar som tidigare samt att information inte ges ut om dagar och tider p.g.a. polistaktiska uppgifter.

Uppgifterna i alarmsystemet är inte offentliga uppgifter och det ankommer på polismyndigheten att göra bedömningen om vilka uppgifter som kan lämnas ut från systemet. Polismyndigheten anser att sökanden har fått tillräckliga uppgifter om trafikövervakningen på Idrottsgatan för att kunna föra vidare sitt ärende. Polisens övervakningsmetoder är i sig inte hemliga men det ingår i polistaktik var, hur och när övervakningen sker och det uttalar sig inte polismyndigheten om.

Polismyndigheten konstaterar slutligen att ett krav på att polisen skulle ge ut detaljerad information skulle vara orimligt både med hänsyn till personalresurser och systemmässigt.

BESLUT

Ett förvaltningsärende är ett ärende som initieras av en person och som avslutas genom ett administrativt avgörande av myndigheten. I rätten till en god förvaltning ingår enligt 21 § grundlagen bland annat att få sin sak prövad sakenligt och utan dröjsmål av en behörig myndighet. Man har också rätt att få ett motiverat beslut i ett förvaltningsärende samt rätt att söka ändring i detsamma.

Offentlighetsprincipen innebär att var och en har rätt att få information om offentliga maktutövningen och myndigheternas verksamhet. Enligt 6 § i landskapslagen om allmänna handlingars offentlighet har enskild person rätt att få ta del av allmän handling som är offentlig.

Med offentlighetspresumtion menas att den allmänna regeln är att handlingar som innehas av myndigheter är offentliga. Det krävs således lagstöd för att undanta en handling från offentlighetspresumtionen.

Beslut gällande huruvida en handling eller uppgifter kan lämnas ut från polismyndigheten fattas enligt huvudregeln av polismyndigheten själv. I polistaktiska uppgifter ingår var, när och hur polisen utför sin trafiköver-

vakning. Enligt landskapslagen om allmänna handlingars offentlighet 2 kap. 9 d ska sådan uppgift hemlighållas. Lagstöd för hemlighållandet finns således. I ärendet har inte framkommit uppgifter som tyder på att polismyndighetens bedömning skulle vara felaktig

Enligt landskapsregeringens bedömning har dock polismyndigheten inte lämnat sökanden ett tillräckligt tydligt beslut om hemlighållandet utan endast besvarat anhållan om utfäendet av uppgifter per mail utan hänvisning till lagstöd och utan att bifoga besväransvisning. Polismyndigheten borde enligt landskapsregeringen ha gett sökanden ett beslut med hänvisning till aktuellt lagrum och bifogat en besväransvisning. Till denna del har polismyndigheten förfarit felaktigt.

ÅTGÄRDER

Landskapsregeringen delger Ålands polismyndighet sin uppfattning om felaktigt förfarande då sökanden inte erhållit ett motiverat beslut med hänvisning till lagstöd för hemlighållandet av uppgifter samt besväransvisning. Landskapsregeringens uppfattning är att ett motiverat beslut med besväransvisning bör tillställas sökanden.

En kopia av detta beslut sänds till Ålands polismyndighet.

Minister

Nina Fellman

Jurist

Camilla Hägglund

FÖR KÄNNEDOM

Biträdande justitiekanslern